

A Fővárosi Ítéltábla a Csárdásné dr. Szeleczy Ilona ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve(I.r. felperes címe) I. rendű és I.rendű felperes neve(II.r. felperes címe) II. rendű felperesnek a dr. Gunics László ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve(I.r. alperes címe) I. rendű és a dr. Dobos Anita Kornélia pártfogó ügyvéd által képviselt II.rendű alperes neve(II.r. alperes címe) II. rendű alperes ellen tulajdonjog megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. május 13. napján kelt 27.P.24.798/2015/20. számú ítélete ellen a II. rendű alperes által 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja az alábbi pontosításokkal: a felperesek az I. rendű alperes javára megítélt 127.000.- (százhuszonhétezer) Ft perköltséget 15 nap alatt 1/2-1/2 arányban, a magyar állam javára a 208.000.- (kétszáznyolcezer) Ft illetéket ugyancsak 1/2-1/2 arányban kötelesek megfizetni.

A pártfogó ügyvéd munkadíjával kapcsolatos rendelkezést megváltoztatja, és megállapítja, hogy a pártfogó ügyvéd munkadíját 1/3-1/3-1/3 arányban az I.r. és II.r. felperes és a II. rendű alperes viseli.

Az állam viseli a II. rendű alperes költségmentessége folytán le nem rótt 93.600.- (kilencvenháromezer-hatszáz) Ft fellebbezési illetéket. A másodfokú eljárásban felmerült II. rendű alperest képviselő pártfogó ügyvéd munkadíját a II. rendű alperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek többször módosított, az elsőfokú tárgyalás berekesztése előtt fenntartott keresetükben annak türéseire kérték kötelezni az alpereseket, hogy I. és II. rendű felperes 15/100 – 15/100 arányú tulajdoni illetőségét ráépítés címén a **B. ...** hrsz. alatti ingatlanra bejegyezzék. A fennmaradó 70/100 tulajdoni hányadból öröklés címén a II. rendű felperest, az I. és a II. rendű alperest egyenlő hányad illeti meg. Előadták, hogy 1985-ben és 1990-ben a perbeli ingatlanon fennálló melléképületen szerkezetet érintő munkákat végeztek, melynek folytán az ingatlanon az általuk megjelölt mértékű tulajdoni hányadot szereztek.

Az I. rendű alperes előadása szerint a felperesek tulajdonjog megállapítása iránti kérelme túlzott, dokumentációkkal és más bizonyítékokkal nincs alátámasztva. Álláspontja szerint a felperesek végeztek ugyan ráépítésnek minősülő munkát, de nem olyan arányban, mint ahogyan azt állítják. Megítélése szerint I. és II. rendű felperesek egyaránt 5/100 tulajdoni hányadot szereztek ráépítés címén, II. rendű felperesnek így az öröklés jogcímén fennálló tulajdoni hányaddal együttesen 35/100 tulajdoni hányada keletkezett. Az I. és II. rendű alperesek tulajdoni hányada pedig 30/100-ra módosul a korábbi 1/3-ról.

A II. rendű alperes a felperesek keresetének elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a felperesek végeztek értéknövelő beruházásokat, azonban arra hivatkozott, hogy az csak részben éri el az általuk megjelölt értéket. A **B. Tanács VB** Építési Szakigazgatási Szerve felperesek által engedély nélkül épített létesítmény értékét 20.000 Ft-ban állapította meg. Ezt a határozatot a II. rendű alperes arra

tekintettel, hogy az közokirat, elfogadta. Álláspontja szerint a tulajdoni arányok oly módon módosulnak, hogy I. rendű felperes ráépítés címén 5/100 tulajdoni hányadot, míg II. rendű felperes ráépítés és öröklés címén együttesen 25/100 tulajdoni hányadot szerzett. Az I. rendű alperes tulajdoni hányada maradt 30/100, azonban II. rendű alperesé 40/100-ra nő figyelemmel arra, hogy ő sokkal nagyobb értékű beruházásokat végzett az ingatlanon, mint amelyeket a felperesek.

Az elsőfokú bíróság annak türéseire kötelezte az alpereseket, hogy a **B. ...** hrsz. alatti ingatlan tulajdoni lapján az I. rendű felperes által ráépítés címén megszerzett 5/100-ad tulajdoni hányad és a II. rendű felperes által ráépítés címén megszerzett 5/100-ad tulajdoni hányad az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kerüljön, és ennek alapján az ingatlan tulajdoni hányadai az alábbiak szerint módosuljanak:

- az I. rendű felperest megillető tulajdonjog: 5/100-ad hányad,
- a II. rendű felperest megillető tulajdonjog: 35/100-ad hányadra emelkedjen,
- az I. rendű alperest megillető tulajdonjog: 30/100-ad hányadra csökkenjen,
- a II. rendű alperest megillető tulajdonjog: 30/100-ad hányadra csökkenjen.

Ezt meghaladóan a bíróság a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg az I. rendű alperesnek 127.000 Ft perköltséget. A II. rendű alperest képviselő pártfogó ügyvéd munkadíjáról úgy rendelkezett, hogy azt a Magyar Állam viseli. Kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg – külön felhívásra, a felhívásban megjelölt módon és számlára – a Magyar Államnak 208.000 Ft meg nem fizetett illetéket. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg – külön felhívásra, a felhívásban megjelölt módon és számlára – a Magyar Államnak 52.000 Ft meg nem fizetett illetéket, míg további 52.000 Ft meg nem fizetett illetéket a Magyar Állam visel.

Az elsőfokú bíróság megkereste a **B. Kormányhivatala Földhivatali Főosztály ...** Hivatalát, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően a **B. ...** hrsz. alatti ingatlanra ráépítés jogcímén az I. rendű felperes javára 5/100-ad tulajdoni hányadot, a II. rendű felperes javára 5/100-ad tulajdoni hányadot az ingatlan-nyilvántartásba jegyezzen be akként, hogy ezzel a tulajdoni viszonyok az alábbiak szerint módosuljanak:

- az I. rendű felperes az ingatlan 5/100-ad hányadának tulajdonjoga illeti meg,
- a II. rendű felperest az ingatlanból megillető tulajdonrész 35/100-ad tulajdoni hányadra emelkedjen,
- az I. rendű alperest az ingatlanból megillető tulajdonrész 30/100-ad tulajdoni hányadra csökkenjen,
- a II. rendű alperest az ingatlanból megillető tulajdonrész 30/100-ad tulajdoni hányadra csökkenjen.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű felperes, valamint I. és II. rendű alperesek testvérek, akik 1984-ben édesapjuktól Alföldi Józseftől történő öröklés útján szerezték meg a **B. ...** szám alatt található, ... hrsz. alatt felvett „kivett lakóház, udvar és egyéb épület” megnevezésű ingatlant egymás között egyenlő arányban. Az ingatlanon 1984-ben két felépítmény helyezkedett el, a kb. 50 m² alapterületű főépület, valamint egy kb. 15 m² alapterületű, alápincézett melléképület. A II. rendű felperes, valamint házastársa az I. rendű felperes 1985-ben az ingatlan melléképületét érintő építkezést folytatott az ingatlanon, melynek következtében a melléképületet elbontották, majd annak alapja és egyes részei felhasználásával, azt kibővítve egy kb. 23 m² alapterületű, három helyiségből álló épületet húztak fel, amelyet lakóépületként használtak. Az építkezésre építési engedély nélkül került sor. A **B. Tanács VB Műszaki Osztálya** azonban 1987. január 15-én kelt II–5028/86. szám alatti határozatával a felépítményre fennmaradási engedélyt adott. A felperesek 1990-ben további munkálatokat végeztek az ingatlanon, és a melléképületet 34 m² alapterületű, öt helyiségből álló, lakásként funkcionáló épületté alakították át.

A fenti tényállás alapján az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét részben találta alaposnak a

Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 137. § (3) bekezdése és a ráépítés jogkövetkezményeiről szóló PK 7. számú állásfoglalás alapján.

Kifejtette, hogy a perben az nem volt vitás, hogy 1985-ben és 1990-ben a felperesek a perbeli ingatlanon értéknövelő beruházást végeztek. 1985-ben a már meglévő melléképületet lakhatásra alkalmas, egy konyhából, egy szobából és egy előszobából álló, közművekkel ellátott épületé alakították át. Az 1985-ös átalakítási munkálatokat az alperesek elismerték, nem vitatták, hogy a felperesek végeztek ráépítésnek minősülő építési munkálatokat. Ennek létrejöttét bizonyítja a B. Kerületi Tanács VB Műszaki Osztályának 1987. január 15. napján kelt II-5028/2/86. számú határozata. A fentieket bizonyította a II. rendű alperesnek a Budapest XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság előtt 1.P.XVIII.21.285/2005/6. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata. A felperesi építkezés tényét bizonyítják a perbeli szakvélemény, valamint a Budapest XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság előtt 1.P.XVIII.21.285/2005 szám alatti perben, a szakértői szemlén felvett felperesi és alperesi nyilatkozatok. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az építkezés eredményeképpen létrejött perbeli felépítmény kapcsán szerkezetet érintő munkálatok történtek, de az nem volt feltárható a bizonyítási eljárás során, hogy a korábban létező építmény teljes elbontásával vagy bizonyos szerkezeti elemeinek felhasználásával történt az új épület kialakítása. A fennmaradási engedély alapján csak az volt megállapítható, hogy az építkezésre a megmaradó alap felhasználásával került sor. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperesek a Pp. 164. § (1) bekezdésében írt bizonyítási kötelezettségeik ellenére – amely bizonyítási kötelezettségeikről az elsőfokú bíróság őket a 3., a 9. és a 18. sorszámú jegyzőkönyvben tájékoztatta –, nem bizonyították azt a tényt, hogy 1985-ben mi volt az ingatlan teljes értéke és mi volt a ráépítésnek minősülő építési munkák értéke. Kiemelte, hogy a fennmaradási engedély 1987-es kiadásakor ugyan meg tudta állapítani a szakértő az ingatlan értéket, de ez nem volt releváns a perben, hiszen az építési munkálatok 1985-ben zajlottak, erre az időszakra nézve pedig a szakértő az ingatlan forgalmi értékére összehasonlító adatokat nem tudott beszerezni. A felperesek keresetét az 1985. évi ráépítés kapcsán elutasította.

Az 1990-ben történt építkezés kapcsán az elsőfokú bíróság megállapította, hogy ekkor a felperesek egy szobával és egy előtérrel bővítették az ingatlant, a hasznos alapterület így mintegy 10 m²-rel növekedett. Az alperesek ezen építkezés ténybeli alapját nem tették vitássá. A perben beszerzett szakvélemény az építkezés időpontjára vetítetten megállapította, hogy az építési munkálatok forgalmi értéknövekedésnek megfelelő műszaki értéke 73.000 Ft volt, az építkezéskor az ingatlan forgalmi értéke pedig 970.000 Ft-ot tett ki. Mindezek alapján megállapítható, hogy az ingatlan egészének értéke 7,5%-kal nőtt a ráépítés következtében, a felperesek ráépítés címén az ingatlan 75/1000 arányú tulajdoni illetőségét szerezték meg. Az elsőfokú bíróság azonban kiemelte, hogy ennek a ténynek viszont azért nem volt jelentősége, mert az alperesek ezt meghaladó, 10/100 részben ismerték el a felperesek ráépítés címén történt tulajdonszerzését.

Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy az I. és II. rendű alperes nem tette vitássá, hogy a felperesek a ráépítés folytán az ingatlan 5/100 – 5/100 tulajdoni hányadát szerezték meg, melynek következtében az ingatlan fennmaradó 90/100 része maradt az ingatlan-nyilvántartásba egyenlő arányban bejegyzett tulajdonosok tulajdonában. Ennek megfelelően a tulajdoni hányaduk fejenként 30/100 tulajdoni hányadra módosult. Az I. rendű alperes a fentiek szerinti tartalommal ismerte el a felperesek keresetét, míg II. rendű alperes elismerése csak arra irányult, hogy I. rendű felperes 5/100 arányú ráépítés címén szerzett tulajdoni részesedése mellett a tulajdoni hányadok akként módosuljanak, hogy II. rendű felperes 25/100 arányú, I. rendű alperes 30/100 arányú, II. rendű alperes 40/100 arányú tulajdoni illetőséget szerezzen meg. Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes indítványát azért tartotta megalapozatlannak, mert abból kiindulva, hogy I. rendű felperes 5/100 tulajdoni hányadra vonatkozó, ráépítés címén fennálló tulajdonszerzését elismerte, következik az, hogy I. rendű felperes házastársa, a II. rendű felperes is ugyanilyen tulajdonjogot szerzett a

házasságról, családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Cstv.) 27. § (1) bekezdése alapján. Utalt továbbá arra, hogy a ráépítést követően fennmaradó ingatlanrész tulajdonjoga a törvény erejénél fogva ugyanolyan arányban illeti meg az ingatlan tulajdonostársait, mint amilyen arányban a ráépítést megelőzően az ingatlan tulajdonosai voltak.

Az elsőfokú bíróság a felperesi pernyertesség arányát 1/3 mértékűnek ítélte meg, és ez alapján rendelkezett a perköltség viselése felől. Az I. rendű alperest megillető perköltség az őt képviselő ügyvéd munkadíja, amelyet a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (6) bekezdése alapján állapított meg. A II. rendű alperest képviselő pártfogó ügyvéd költségének viseléséről – az indokolás szerint – oly módon rendelkezett, hogy azt a felperesek kötelesek viselni azzal, hogy a II. rendű alperest képviselő pártfogó ügyvéd munkadíja az I. rendű felperes képviselője munkája mintegy felének felelt meg. A felperesek által előlegezett szakértői díjat a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 80. § (2) bekezdése alapján a felperesek kötelesek viselni, mivel a szakértői bizonyítás döntő részben sikertelennek bizonyult.

A felperesek illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illeték megfizetéséről a pernyertesség-pervesztesség arányában rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára kötelezését indítványozta. Kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tárt fel kellő mértékben a tényállást, így az ítélete teljes mértékben megalapozatlan. Előadta, hogy az elsőfokú eljárás során kirendelt szakértői véleményre tett észrevételeiben a II. rendű alperes javára 40/100-ad arányú tulajdoni hányad megállapítását indítványozta, mert jóval több és magasabb összegű beruházásokat végzett az ingatlanon, mint a II. rendű felperes. A felperesek az elsőfokú eljárásban nem tettek eleget bizonyítási kötelezettségüknek, a II. rendű alperes indítványát pedig az elsőfokú bíróság nem vizsgálta meg érdemben, az ítélet mindössze annyit tartalmaz, hogy azt megalapozatlannak tartja. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe bizonyítási indítványait és részbeni elismerő nyilatkozatára alapította az ítéletet.

A II. rendű alperes a másodfokú tárgyaláson fellebbezését kiegészítette azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését arra tekintettel is kéri, hogy lényeges eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság akkor, amikor 2016. április 29-ét követően megtartott tárgyalásokra nem idézte II. rendű alperest szabályszerűen. Előadta, hogy a tárgyalási jegyzőkönyveket csak e-mailen kapta meg, azonban azokra nyilatkozatokat tett. Előadta, hogy amennyiben a tárgyalásokon megjelent volna, bizonyítási indítványt már nem terjesztett volna elő, hiszen II. rendű alperes a 2015. június 4-ei beadványában foglalt nyilatkozatait, indítványát tartotta volna csak fenn. Előadta továbbá, hogy a II. rendű alperes által végzett értéknövelő beruházások nem minősültek ráépítésnek, emiatt nem terjesztett elő viszontkeresetet.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helyben hagyását kérték. Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság ítélete törvényes és megalapozott, a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen mérlegelte. Kiemelték, hogy a II. rendű alperes nem terjesztett elő tulajdonjogi keresetet. Sérelmezték, hogy nem került sor a II. rendű alperes költségmentességének felülvizsgálatára, holott tudomásuk szerint már rendelkezik munkahellyel. A felperesek úgy nyilatkoztak, hogy másodfokú perköltségigényük nincsen a fellebbező II. rendű alperessel szemben.

Az I. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta azzal, hogy másodfokú perköltségigénye nincs.

A II. rendű alperes fellebbezése alaptalan az alábbi indokok miatt.

Az elsőfokú bíróság a tényállást nagyrészt helyesen állapította meg, az abból levont érdemi döntésével a másodfokú bíróság is egyetért, azonban részben eltérő jogi indokok miatt.

Az elsőfokú bíróság az 1985. évi építkezés kapcsán összehasonlító forgalmi adatok hiányában nem találta megállapíthatónak a ráépítés címén történő tulajdonszerzést. Ezen túlmenően pedig arra hivatkozott, hogy bár az bizonyítást nyert, hogy döntő részben a felperesi építkezés eredményeképpen jött létre a per tárgyát képező felépítmény és az építkezés az épület szerkezetét is érintette, azonban arra részben az elbontott melléképület alapjának felhasználásával került sor. A felperesek erre tekintettel nem bizonyították, hogy az általuk elvégzett építési munkálatok mely része volt az, amely az épület szerkezetét érintő ráépítésnek minősült.

A másodfokú bíróság kiemeli, hogy ráépítés címén tulajdon keletkeztetésére csak olyan befejezett épület ad alapot, amely rendeltetésszerű, tartós használatra műszaki és jogi szempontból egyaránt alkalmas. Az építkezésre nem vitásan építési engedély nélkül került sor, de a **B. Tanács** VB Műszaki Osztálya 1987. január 15-én kelt, II-5028/2/86. szám alatti határozatával a felépítményre fennmaradási engedélyt adott. Építési engedély nélküli építkezés esetén építési, fennmaradási vagy használatbavételi engedély hiánya miatt jogi szempontból alkalmatlan az épületet arra, hogy az ráépítés címén tulajdonszerzés alapjául szolgáljon. Az építkezés műszaki és jogi szempontból 1987-ben minősült befejezettnek, így erre az időpontra nézve kellett a ráépítés kapcsán a felperesek tulajdonszerzését vizsgálni. A perben kirendelt igazságügyi szakértő 1987-re részletes összehasonlító adatokat szerzett be és ezek alapján állapította meg az az ingatlan forgalmi értékét a ráépítés előtt, illetőleg azt követően. Az nem volt vitás a per során, hogy mintegy 15 m² melléképület került elbontásra, és annak alapját és bizonyos részeit használták fel, amikor azt kibővítve mintegy 23 m² alapterületű, három helyiségből álló épületet húztak fel. A perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján a melléképület 1985. évi kialakításának a műszaki értéke 164.000 Ft-ra tehető. Az ítéletábra álláspontja szerint mindebből annyi kétséget kizáróan megállapítható, hogy az építkezés során az ingatlanból 8 négyzetméter alapterületű rész biztosan teljesen új alapokra helyezve, a korábbi részek felhasználása nélkül került megépítésre. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon megállapításával, mely szerint abból, hogy az építkezés eredményeképp jött létre a perbeli felépítmény, következik, hogy az építkezés az épület szerkezetét érintő, azaz ráépítésnek minősülő munkálatnak tekinthető (20. sorszámú ítélet 5. oldal 3. bekezdés). A ráépítés becsült műszaki értéke 1/3-a kétséget kizáróan a felperesek általi ráépítésnek minősül, az 1987-ben műszakilag és jogilag is befejezett építési munkálatok folytán, ezért az ingatlan 9/100 tulajdoni illetőségét ráépítés címén 1/2-1/2 arányban megszerezték.

Az 1990-es építkezés tekintetében a másodfokú bíróság osztja az elsőfokú bíróság ítéletének a ráépítésre és a felperesek tulajdonszerzésére vonatkozó megállapításait, mely szerint 1990-ben az építkezések következtében a felperesek ráépítés címén az ingatlan 75/1000 arányú tulajdoni illetőségét szerezték meg.

Amennyiben a felperesek 1985-ben megszerezték az ingatlan tulajdonjogának 9/100 részét, majd 1990-ben 75/1000 részét, a két ráépítés kapcsán nagyobb arányú tulajdoni hányadot szereztek, mint amelyet az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított. A másodfokú bíróság azonban az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között változtathatta meg a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását nem osztotta annyiban, hogy a

ráépítéssel megállapított tulajdonszerzés mértéke az alperesek elismerő nyilatkozatára tekintettel állapítható meg. Az eljárás során csak az I. rendű alperes ismerte el az I. és a II. rendű felperes 5/100 – 5/100 arányú tulajdonszerzését. A II. rendű alperes pusztán I. rendű felperes ráépítés címén történő 5/100 arányú tulajdonszerzését ismerte el a II. rendű felperes tulajdoni részesedésének ugyanilyen arányú csökkenése mellett. Abból, hogy az I. rendű felperes – aki házastársa a II. rendű felperesnek – tulajdonszerzését az I. rendű alperes elismerte, a Cstv. 27. § (1) bekezdése értelmében nem az következik, hogy ezzel elismerte a II. rendű felperes ugyanilyen arányú tulajdonszerzését is, hanem épp ellenkezőleg, az következik, hogy a házastársak együttesen szereztek 5/100 arányú tulajdonjogot. A II. rendű alperes ellenkérelme kifejezetten a II. rendű felperes tulajdoni arányának csökkentésére irányult(11. sorszámú előkészítő irat), így ez okból sem volt helytálló az elsőfokú bíróság okfejtése.

A II. rendű alperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy őt 40/100 tulajdoni hányad illeti meg a perbeli ingatlanból. A II. rendű alperes nem terjesztett elő ráépítés címén tulajdoni viszont keresetet, sőt úgy nyilatkozott, hogy ilyet nem is kíván előterjeszteni, az ő beruházásai nem minősülnek ráépítésnek. A 40/100 tulajdoni illetőségre vonatkozó előadását a törvényes öröklésen túl nem tudta mire alapítani. A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy tulajdonszerzést megalapozó tényeket a II. rendű alperes nem adott elő, a ráépítésnek nem minősülő beruházásai értékét pedig csak kötelmi igényként érvényesítheti a tulajdonostársaival szemben. Tulajdonszerzési jogcím hiányában alaptalanul hivatkozott arra, hogy az ingatlan 40/100 tulajdoni hányadát megszerezte. A II. rendű alperes fellebbezése kapcsán az ítéltábla megjegyzi továbbá, hogy II. rendű alperes bizonyítási indítványt az elsőfokú eljárás során nem terjesztett elő, ezt a másodfokú tárgyaláson is megerősítette. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem sértett jogszabályt akkor, amikor a II. rendű alperes azon előadására, mely szerint ő az ingatlan 40/100 tulajdoni illetőségét megszerezte, dologi jogi kereset hiányában nem folytatott le bizonyítást. A fentiekre tekintettel nem szükséges a bizonyítási eljárásnak a nagy terjedelmű vagy teljes megisméltése, illetőleg kiegészítése a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján.

A II. rendű alperes fellebbezését a másodfokú tárgyaláson kiegészítette azzal, hogy lényeges eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság akkor, amikor őt 2016. április 29. napja után megtartott tárgyalási hatánapokra nem idézte szabályszerűen, csak e-mailen küldték meg részére a jegyzőkönyveket.

A Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítélete akkor helyezhető hatályon kívül, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges a tárgyalás megisméltése, illetőleg kiegészítése. A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás iratai alapján megállapította, hogy a II. rendű alperes valóban nem lett szabályszerűen idézve a 2016. május 11. napján és a 2016. május 13. napján tartott tárgyalásokra. Ezeken a tárgyalási hatánapokon a felek személyi adatainak felvételére került sor és a felpereseket tájékoztatta az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a bizonyítási kötelezettségeikről. A II. rendű alperes jogi képviselője részére ugyanakkor az elsőfokú bíróság megküldte a 2016. április 29. napján tartott tárgyalásról felvett 15. sorszámú jegyzőkönyvet, és a 2016. május 11. napján tartott tárgyalásról felvett 18. sorszámú jegyzőkönyvet e-mailben. A 18. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt kötelezettségének a II. rendű alperes 19. sorszám alatti beadványában eleget is tett, a bíróság felhívására nyilatkozott. Az azt követő 20. sorszám alatt tartott tárgyaláson az elsőfokú bíróság a tárgyalást berekesztette.

A fent kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ugyan nem a Pp. 135. § (1) bekezdése szerint járt el, de a II. rendű alperes jogi képviselője a tárgyalási jegyzőkönyveket e-mailen megkapta, a következő tárgyalási hatánapokról értesült, az elmulasztott hatánapokon – a másodfokú tárgyaláson előadottak szerint – egyéb indítványt már nem kívánt előterjeszteni. Mindezeket figyelembe véve a

másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság valóban megszegte a Pp. 135. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét, azonban ezen eljárási szabálysértés az ügy érdemi elbírálására nem volt kihatással. Az elsőfokú bíróság által elkövetett szabálysértés nem minősül olyan lényegesnek, amely a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését tenné szükségessé.

A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 253. § (3) bekezdés utolsó fordulata alapján rendelkezett a másodfokú bíróság a felpereseket terhelő perköltség, valamint a feljegyzett kereseti illeték viselésének az arányáról. Az elsőfokú bíróság ugyanis nem határozta meg, hogy a felperesek milyen arányban kötelesek a perköltséget és a feljegyzett illetéket megfizetni. Tekintettel arra, hogy a felperesek dologi jogi keresetet terjesztettek elő és a tulajdonszerzésük aránya 1/2-1/2 mértékű, így a pervesztességükre eső perköltséget és a feljegyzett illetéket is ilyen arányban kell megfizetniük. A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján azzal a pontosítással hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy az I. rendű alperesnek fizetendő felperesi perköltség tekintetében a teljesítési határidőt is feltüntette a Pp. 217. § (1) bekezdése alapján.

A Pp. 87. § (2) bekezdése alapján a bíróság a perköltség viseléséről szóló határozatában – a díj összegének megállapítása nélkül a perköltségviselés arányának meghatározásával – megállapítja, hogy a pártfogó ügyvédi díj viselésére ki köteles. A másodfokú bíróság e körben észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része, mely szerint a pártfogó ügyvéd munkadíját a Magyar Állam viseli, és indokolása, mely szerint a pártfogó ügyvéd költségének viselésére a felpereseket kötelezte, egymástól eltért. Az ítélet tábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség ezen része tekintetében oly módon változtatta meg, hogy az felperesi elsőfokú 2/3-os pervesztességre tekintettel a pártfogó ügyvéd munkadíját fele-fele arányban, tehát 1/3-1/3 arányban viseli I. és II. rendű felperes, míg a pervesztességére esően 1/3 arányban a II. rendű alperes. Az első fokon eljáró bíróságnak a jogerős határozatról a Pp. 87. § (2) bekezdés alapján kell értesítenie a Jogi Segítségnyújtó Szolgálatot, ez a szerv jogosult határozni a pártfogó ügyvéd munkadíjának konkrét mértékéről, illetőleg a költségmentességben részesülő fél esetén annak állam általi viseléséről.

A másodfokú eljárásban a II. rendű alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján pervesztes lett, a teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt illetéket az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése folytán. A pervesztességére tekintettel a II. rendű alperes viseli a másodfokú eljárásban felmerült pártfogó ügyvéd munkadíját is. A pártfogó ügyvéd munkadíjának viseléséről a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján rendelkezett az ítélet tábla.

Budapest, 2017. február 22.

. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
előadó bíró

Takácsné dr. Kükáló Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

